

Forntida Teknik av Tomas Johansson ICA Bokförlag 176 sidor Inb. 342 kr maj 93

Köplust av Stephen King Legends förlag 728 sidor Inb. maj 93

Iskalla Stjärnor av Sidney Sheldon Inb. 312 kr april 93

Mumien av Anne Rice Inb. 519 sidor maj 93

Duell i gryningen och andra skrönor av Lars Molin. Förlag: Bok för alla 18 kr hft.

"Järnåldern inleddes med ett skrik, när man för första gången klev på en spik." är en av de intressanta teorier som framförs i Forntida teknik av Tomas Johansson. Ja, egentligen säger han att först när det finns järn i sådana mängder att man kliver på spik är det järnålder.

Då är järnet något mer än de statusprylar som hittas som smycken på farao Tutanchamons finger. Boken som utkommer i maj behandlar arkeologi inifrån och läsaren känner att Tomas Johansson knackat fram sina flintyxor själv. Man känner vändan hos stensmeden som lyckats slå par tusen felfria slag mot yxämnet och går in i avslutningsfasen där ett felaktigt slag sabbar allt.

Du får bildsatta tips hur du bygger en egen vikingabåt, lär dig gnida eld med pinnar, smakbedömer myrsmälten innan du kör igång din nästa hårdsmälta i blåsterugn, ovärderliga tips hur du gjuter din nästa holkyxa i brons.

Tomas Johansson från Östersund är arkeologen som lämnade sitt säkra jobb

som museibyråkrat för att praktiskt ta reda på vilka problem som våra förfäder tampades med.

Hur långt går pilen?

Kan man skjuta älg med pil?

Hur lång tid tar det att göra upp eld med pinnar?

Allt detta och mycket till får ni veta i en otroligt intressant bok som passar alla läskunniga. Naturligtvis ger han ut en egen tidning som heter Forntida teknik som ni kan prenumerera på - ring 063 1137756.

Bland kollegerna är han en legend. Honom kan man slänga naken ut i vildmarken när som helst och han kommer tillbaka både fetare och gladare samt påklädd.

Tomas Johansson har i åtminstone överlevt en säsong på Sibiriens tundra med rennomaderna. Se i TV-programmet Vetenskapens värld till hösten där han kliver in i de Stora Grabbarnas skara.

Köplust av Stephen King är ännu en av hans Castle Rockböcker. Den staden är oförstörbar som har överlevt Cujo, Död zon och Knackarna och nu öppnar Leland Gaunt och säljer allt du önskar dig. En bild av Elvis eller ett smycke mot smärta till alltid umbärliga priser för oumbärliga ting tror man. Naturligtvis kommer den ensamme starke sheriffen in i handlingen och klarar av biffen men innan dess har ni fått en King i topp form. Synd att man missar historien som utspelas när butiken Besvarade Böner startar sin verksamhet i slutet på boken.

King är en egen genre idag där han likt Ingemar Bergman skriver av sig sin barndoms favoriter och får vansinnigt bra

betalt för det. Han är visst USA:s högst betalda författare men så blir det när läsarna betraktar hans böcker som outhärliga ting.

Sidney Sheldon är en bestsellerförfattare med höga upplagesiffror. Hans böcker har regelmässigt blivit bio/tv -succéer samt bidragit med livets nödtröst till åtskilliga skådespelare. Hans senaste bok - Dolores Claiborne ligger tvåa på de amerikanska listorna Böckerna är alltid dramatiska, färgstarka och förutsägbara med fascinerande kvinnogestalter i centrum. I den senaste svenska boken som kom ut i april Iskalla stjärnor - möter vi Lucy som haft en kärlekslös barndom och egoistisk fader. Som tonåring möter hon av slump en bankman som leker Billy Butt med henne. Han tar hennes idéer på allvar och det blir början till ett fastighets och byggimperium.

Med iskalla nerver, betonghårda nypor och knytblus blir Lucy snabbt en av världens rikaste kvinnor. Vägen dit kantas av typiska Sheldon- ingredienser som avundsjuka, kärlek och passioner. En spännande bok som bevisar att Bibeln hade fel. Man kan vinna helavärlden och behålla sin själ! Åtminstone i Sheldons värld.

Mumien av Anne Rice är en uppblåst skrivövning där den fnösktorra mumien Ramses 11 återuppväcks. Fukta till normal torrhalt komplett med klarblå ögon är den nye Schwarzeneggers inträde i societeten faktiskt riktigt rolig. Vi ler åt hans bordsskick, omätliga aptit och oskyldiga nyfikenhet på den nya världen. Romanen blir campbetonad i då högre skolan när han återvänder till Nilen med sin engelska fästmö för att ge Kleopatra sitt odödlighetselixir. Mumien är en kalkonbok. Men Anne Rice är inte ledsen för det. Hennes senaste The tale of the body thief -ligger på sjunde plats i USA enligt Publishers Weekly

Jag var på partikongress nyligen. Liturgin sig lik. Översteprästen stod framme och predikade, menigheten nickade samtycke med jämna mellanrum, kollekt till internationellt bistånd gav alla syndernas förlåtelse. Kort sagt en typisk svensk kongress. Jag räddades av bokbordet där Lars Molins Duell i Gryningen fanns. Huvudnovellen har TV-filmats men originalet är bättre, andra pärlor är när kommunisterna skramlade ihop böterna innan de slängde länsman ut genom fönstret på Kramforsparken, eller ro gädddrag ovanför sitt barndomshem m.m. Jag måste rusa ut för tänk om jag gapskrattat i "kyrkan".

Moder Jord, Fader Himmel av Sue Harrison Inb. Forums förlag, 292sidor

Makten och kärleken av Colleen McCullough Inb. Legends förlag, 710 sidor

Gräskronan av Colleen McCullough Inb. Legends förlag, - 865 sidor

Döden i New York av Stuart Woods Inb, Tidens förlag, 313 sidor

Säg inte ett, ord Andrew Klavan Inb. Forums förlag, 346 sidor

Att boken Urtidsparken har blivit film gjord av Spielberg. Den som sett scenerna råttorna och ormarna i Indiana Jones-filmerna förstår säkert att de listiga dinosaurierna kommer att bli lika otäcka i filmen, som boken.

Grottbjörnens folk har inte givit frid till någon förläggare med anständig profithunger. Senaste efterföljaren från historiens gryning är Moder jord, Fader himmel av Sue Harrison. Likhetera är slående, Böckerna är skrivna av kvinnor för kvinnor i den feministiska macholitteratur som omfattar allt från kvinnliga ninjakrigare till företagsledare. Starka kvinnliga identifikationsobjekt som framgångsrikt löser problemen i männens värld på ett kvinnligt sätt.

Den unga hjältinnan Chagak är helt ensam sedan stammen förintats av fiendens krigiska manliga riter. Hon överlever av en slump och startar om sitt liv från scratch. Historien täcker bara in ett år av hennes liv, men vilket år! Det omfattar kajakjakter på stormande hav, kärlek, kidnapping, våldtäkt och förlossning.

Det blir nog många böcker innan hon pensioneras. Sue Harrisons skildring av den cirkumpolära kulturen i Chagaks blida fredsälskande folk påminner om upptäcktsresanden Peter Freuchens eskimåromaner. Intrigen är uppblåst från novell till roman men precis som i Grottbjörnens folk finns intressanta detaljer om överlevnadsteknik som gräsmattevävning med mera. Det lyfter romanen så den blir läsvärd och vi får väl se hur det går i kommande delar.

Jag Claudius av Graves som speglar romarrikets uppgång och fall fascinerar många författare., Senast i raden, att försöka förbättra ett mästerverk är Colleen McCullough. Hon har läst på ordentligt och romansviten Makten och Kärleken som följs av Gräskronan kan läsas som en avhandling.

Det vimlar av kända historikers gestalter samt huvudaktörerna Julius Caesar, general Marius och hans fiende Sulla. Den är saltad och pepprad med arkeologisk forskning som exempelvis över namnets betydelse och därmed också adoptionsbeteende bland patricierna. Boken avrundas med en ordlista, men ska inte en bra roman begripas ändå?

Människorna får inte liv trots det material som finns och ändå brukar jag handlöst falla för böcker om romarriket. För närvarande har jag ett tjogtal varianter med det temat hemma i bokhyllan.

En gissning är att hon närmat sig ämnet med för stor respekt. Rädslan för att inte vara historiskt korrekt hindrar henne att släpp loss berättartalangen som i succén Orrfåglarna. Däremot är det en guldgruva för den som vill ha en lättläst dramatiserad avhandling om romarriket.

Bisarra sexvanor, flashiga miljöer och Tv-personligheter är starka indicier på en FLN-bestseller. (F)lård, (L)yx och (N)jutning betyder. inte att produkten är dålig. Ett bevis på detta och en fin sträckläsningsbok - är Döden i New York, där en känd TV-stjärna ses falla, från en balkong. Hon överlever det 17 våningar höga fallet, men försvinner spårlöst och mystiskt på väg mot sjukhuset efter en krock.

Reality-TVs blodhundar videofilmar. olyckan och TV-rutorna piskar upp allmänhetens Polisen måste snabbt finna en skyldig och man är inte så noga om, nån oskyldig fastnar i nätet och -med perverterade sexvanor så är man, till hälften dömd. En av poliserna. accepterar inte proceduren utan tvångspensioneras Som privatdeckare åt en advokatfirma halkar han in bakvägen på fallet igen när han får brev från den försvunna.

Stuart Woods roman andas liv i klichéerna. Tuff jargong, ångande sexscener, storstadsmänniskornas klättra-på-lik mentalitet, korruption och så vidare beskrivs med större djup i personbeskrivningarna än vanligt. Intrigen är bra, men han utnyttjar slumpen till bristningsgränsen. Alla får de straff de förtjänar i sann "Moral majority anda. Ju sinnrikare sexliv, desto sinnrikare dödskamp.

Andrew Klavan Säg inte ett ord är underhållningsvåld men mycket otrevligt välskriven sådant. Tre intriger växer in i varandra. Du följer ett par föräldrars kamp att hitta sitt bortrövade barn. Samtidigt följer vi kidnapparnas tid tillsammans med barnet som skildras med en otäck sexuell underton. Deras sjuka hjärnor hade belysts i en av inledningsscenerna med ett otäckt utdraget sexmord på en gammal dam.

Vi följer även psykologens (huvudpersonen) dialog med en patient, ung och vacker men mycket sjuk. Hennes "hemlige vän" har styrt hennes liv mot ett helvete och naturligtvis visar sig den vännen vara kidnapparen. Naturligtvis behövs ett gott slut för att orka igenom så mycket ondska fast frågan är om man återhämtar sig så snabbt som i boken. Jag tror inte det. Det var en jobbig bok.

Historien om Sverige band 1. Från islossning till kungarrike inb. 400 s312 kr, av Herman Lindkvist, Norstedts förlag

Farornas värld av Robert - Jordan, Legenda inb. 250 kr

Konstiga kroppar av Donald E Westlake, hft 49.50, Wikens förlag.

Härsket Guld av Elmore Leonard, W&W pocketpris ' runt 50-lappen.

Sullivans Bluff av Lawrence Sanders, W&W inb. 252 kr.

Historien om Sverige lämnar mig förvirrad av motstridiga känslor. Det är ju det här anslaget som historia borde ha. Varför har så många lyckats fördärva historietimmarna för ungarna i skolan och inte lyckats levandegöra exempelvis kvinnokampen/rättvisan i Grimbergs "Gånge hatt till huva ifrån"

Varför blir jag förvirrad av H.L.? Är jag så ritualiserad av uppäggnen i andra historieböcker med dess tema. historiska linjer och fördjupningar att jag kommer på tvärs med textens kåserande form och modeord exempelvis asafundamentalister.

H.L är enormt påläst men tar inte ställning med att så här ser det ut ifrån mitt elfenbenstorn utan refererar allt och alla. Jag förlorar sikten och ser inte himlen för träden. De senaste forskningsrönen finns men de sista decenniernas arkeologiska debatt om hur det ska tolkas (Hodder versus Bindford) försvinner i detaljerna.

Däremot inbillar jag mig att det journalistiska flytet och presentationen

gör sig utmärkt till historielösa personer men de kan lockas bita av för mycket i varje session med forntiden. Hur som helst så är det den rätta intellektuella julklappen som ska avnjutas i små portioner. Informationstätheten är enorm. Det är som att dricka vatten i »brandslang.

Farornas värld är de första ca 300 sidorna som omfattar ett fantasyepos av Tolkienklass på 2700 sidor. De första 78 sidorna sätter stämningen av bondbydyll men vargarna har blivit flera. Vintern vill inte sluta. Resande försvinner efter vägarna. Orosmolnen börjar hopa sig. På sidan 79 sparkas dörren in och berättelsen sätter av i firsprång utan att se sig om en enda gång. Jordan är en sjujåklare berättare som målar upp en trovärdig magisk värld full med diskbänksrealism som charmar och försätter läsaren i ett mottagligt tillstånd även för orimliga detaljer.

Den unge hjälten Rand åtföljd av sina två vänner flyr sin by förföljd av trollocs som slog in dörren och andra hemskehrer från The Evil One. Turligt nog har de hjälp av kvinnan Moiraine med mer än vanliga krafter och hennes väpnare. Mer hjälp får han en en-mans vaudevilleshow som tycks veta allt för mycket. Allt fler ansluter sig och ingen är vad de utges sig för. Den Ondes anhang lurar bakom varje buske och Rand upptäcker att även han själv bär på en hemlighet.

Det ekar hörbart från Den Store Mästaren i början av boken men Tolkiens ande lämnar snart sidorna.

Personteckningarna har kunnat varit fylligare och tydligare men det uppvägs av en mycket bra story och vi får väl se utvecklingen i följande Volymer.

Konstiga kroppar är inte någon Dortmundroman utan tillhör hans tidigare produktion. Det märks

Medellinkartellen var inte ens påtänkt och maffian hade inte anställningsstopp. Charlie Brody har avgått med hjärtinfarkt och begravs storståtligt i sin bästa blåa kostym. Tyvärr var det affärskostymen och fodrad med kokain för en 11.4 million dollar i axelvaddarna. I nattens hetta grävs liket upp men är försvunnet och sedan är jakten igång i sann Westlakeanda. Hans dråpliga humör som skildrar hårt jobbande och flitiga gangstrars vardag tillhör höjdpunkterna inom deckargenren och rekommenderas

Härsket guld som har kommit ut i budgetförpackning. Lånehajen Chili kommer till Hollywood för att driva in pengar på sitt italienska sätt och precis som alla andra lantisar fastnar han för glamouren och försöker bli producent. Naturligtvis med sitt eget liv som manus. Den varma tonen. halsbrytande komiken påminner om Westlakes Dortmunderböcker och tonen känns äkta. Elmore Leonard var ju manusskrivare i drömfabriken innan han slog igenom och det märks. Härsket Guld har utsikt att bli en klassiker om filmstaden där drömmar blir verklighet och tvärtom. Läs den.

Sullivans Bluff är, en typisk amerikansk deckare som börjar rappt och snabbt men inte håller hela loppet ut. Pengar betyder allt och sättet spelar ingen roll. Storskojare lurar varandra flitigt och metoderna varierar. Den kvinnliga deckaren tvekar inte att gå sängvägen för att sätta dit boven men faller själv för det ljuva livet och när hon försöker skydda honom så... Boken håller inte samma klass som hans föregående böcker fast en måttlig Sullivan är ändå läsvärd och långt över genrestandard.

Bokhandelns stora reakatalog för 1993 med många godbitar.

Det kan bli den sista "rean" överhuvudtaget med gemensam katalog. Bokbranschens institut som administrerar rean vill inte längre ägas av sina största ägare - Liber och Bonnier - enligt uppgift från tidningen Svensk Bokhandel. De små och medelstora förlagen kommer naturligtvis att få det svårare att synas när bokinstitutets övriga kataloger försvinner så turbulensen runt bokförlagen lär nog öka.

Men låt oss inte ta ut sorgen i förskott utan istället avsmaka de som finns upplagt på diskarna i år. Det är trendigt med blodsugare i år där Susy McKee Charna's Gästspel av vampyr (75 kr-mot 222 kr) visar en kuslig men logisk insikt av mänsklighetens predatorer på näringskedjans högsta topp.

I Anne Rice's En Vampyr's bekännelser (80 kr mot 247 kr) som är första delen i en trilogi får vi stifta bekantskap med gentlemannavampyren Här finns inget slaskande blod utan på sin höjd lite blodstänk på den oklanderligt vita manschetten efter en blodtransaktion som beskrivs med sexuella övertoner för att exponera den bakomliggande driftens styrka. Del två och tre finns översatta men inte på readiskarna.

Ingen rea utan Tolkienböcker där hans första utkast till Sagan om ringen De förlorade sagornas bok sänkts med två lappar till 92 kr. Dessutom finns del två

och del tre i trilogin för till samma pris. Har ni inte läst dem så har ni många trevliga kvällar framför er med det mästerverk som alla fantasyböcker mättes emot.

A.C. Clarkes Möte med Rama har följts upp med Rama 11 (77 kr mot 232 kr) för det kommer storfrämmande från rymden igen med flera olösta frågor och avsikter och håller god Clark-standard.

I Enders spel (72 mot 207 kr) av Orson Scott Card finns inga outtalade avsikter utan där har utomjordingarna redan försökt bomba bort mänskligheten två gånger och inför tredje anfallet försöker man avla fram militära genier och där uppfostras Ender. Mormonen Card har lyckats skriva en bra roman som vunnit många prestigefyllda publik -och kritikerpris.

Robotdrömmar 2 av den nyligen bortgångne Isaac Asimov (100 kr mot 282 kr) där Asimovs tre bekanta robotlagar ger stoff till en av de närmare 500 böcker som flutit ur hans penna. En av litteraturens märkligare prestationer. En bok per månad i ungefär 50,års tid förutom alla vetenskapliga, artiklar.

Ännu märkligare är ändå ett par böcker som lyckats fångla mänskligheten i flera tusen år istället för att reas bort efter par år. Iliaden och Odysséen (87kr/st mot 207 kr) skildrar grekernas krig mot Troja och krigshjälten Odysseus äventyr på hemvägen.

Anne Ross Keltiska sagor, och myter (102 kr mot 312 kr) handlar om den mytiska skatt från vilken de flesta engelskspråkiga författare hämtar sin inspiration minst lika mycket som den antika medelhavskulturen.

Sveriges kultur vaggades igång av vikingarna till stor förtret för

omgivningen. Deras äventyr i österled skildras av Mats G Larsson i Våringar, Nordbor hos kejsaren i Miklagård (112 kr mot 212 kr)Mera intressanta fakta från gammal tid är finns i Atlas över mänsklighetens historia (167 kr mot 382 kr) eller varför inte den underhållande arkeologiska thrillern Druidens död (90 kr mot 257) av Anne Ross om ett tvåtusen år gammalt mosslik.

Modernare deckare är den läskiga När lammen tystnar av Thomas Harris (85 kr mot 247) vilken P.D. James som även reas ut Böjelser och begär, Det svarta tornet, Mord i sinnet samt Smak för döden alla. För 70 kr/st. Agatha Christies klassiska 4.50 till Paddington, 5 små grisar, Liket i biblioteket, Mordet på Orientexpressen och Poirots problem får ni för runt 50-lappen.

En av Amerikas bästa stilister är Elmore Leonard och ni får hans Nådaskott för 70 mot tidigare 247. Bläddra gärna igenom Lawrence Sanders två reaböcker också. Han är oftast bra men det finns mycket mer att kolla upp

Stenmännen av Göran Burhult Wikens förlag 362 kr
328 sidor inb.

En väg med historia Riksantikvarieämbetet c:a 150 kr
89 s. ill i färg och sv/v inb.

Affären Chamonix av Sven Anér Bokskogens förlag 184
kr 216 sidor häftad.

Ramas Lustgård av A C Clarke och Gentry Lee 227 kr
510 sidor inb.

Bedragaren av Frederik Forsyth Bonniersförlag 272 kr
500 sidor inb.

Stenmännen av Göran Burenhult som behandlar stenkamargravar och megalitmonumenten a la Stonehenge som människor byggt till åminnelse av sina döda eller för att få en bättre almanacka att rätta skörden efter. Det är en härlig bok med mycket förklarande färgbilder över de stora megalitcivilisationerna från Europas gryning med mellanlandning hos Tor Heyerdahls stenansikten på Påskön. Den avslutas med de moderna samtida melanesiska megalitbyggarna. Burhult tillhör den numera ordentligt omvärderade skolan jämförande arkeologi som Bindförd utvecklade men den vinklingen gör boken mycket läsvärd och intressant.

En annan givande vinkling är när man går ut från en vägsträckning och gräver där man står. Riksantikvarieämbetet har grävt under nya E 4 utanför Norrköping och fått fram 7000 år gammal östgötahistoria från stenålder och framåt och allt detta kan ni läsa om i boken En Väg med historia. En bok med läcker layout som består av tolv uppsatser

skrivna för lekmän av experter, fina färgbilder och bra illustrationer.

Vill man ha senaste nytt från forntiden och medeltiden får man skaffa Populär Arkeologi som ledigt och lätt låter, dig ta kontakt med dina förfäder. Den tar fram de senaste arkeologiska teorierna och uppsatserna numret är ett temanummer om Östergötland som kompletterar En väg med historia förutom artiklar om egen egendomliga benknotor från gotländska Ajvide, masugn i Örebro, sjuttio nio barngravar i Skåne, klipp från hela landet osv.

Sveriges mesta gåta just nu är Palmemordet som avsatt ett antal böcker och den sista i raden är Affären Chamonix av journalisten och privatspanaren Sven Anér med underrubriken Palmegåtan mot sin lösning. Den ger ett märkvärdigt intryck av "rättshaveristen klagar ut men den är samtidigt rätt bestickande i sin bevisföring av de många konstigheter som finns i Palmemordet. Tyvärr kunde jag inte att läsa hela boken eftersom jag inte klarar av hans röriga berättarteknik. Fortsätter han så här förlorar han all trovärdighet. Boken bevisar egentligen att en medborgarkommission måste tillsättas som en säkerhetsventil för att lätta på den folkliga vreden av ett så grovt dåd.

Snus är snus om än i gyllne dosor och tyvärr är Ramas Lustgård av 2001:s skapare A C Clarke inte ens förpackad. Lustgården är tråkig och livlös med ett överflöd av förklarande detaljer a la Jules Verne. Medförfattaren och ingenjören Gentry Lee har tydligen gjort allt för att impa" på sina ingenjörskolleger på NASA med sin "gör det själv manual" för rymdresenärer. Det är en typisk ripoff där en okänd författare åker snålskjuts på en känd författares namn med den kände författarens goda minne.

Lite trött på dåliga böcker hoppade jag på
den pålitlige Fredrick Forsythes
Bedragaren som inte gjorde mig besviken
Fältagenten Sam MciCready kallas hem
när kalla kriget är över för att ställas till
svars för sina handlingar och befordras
snett uppåt. Han protesterar och begär en
hearing för att få ett annat beslut och det
är den inramning som binder ihop fyra
noveller med Sam som operationschef.
Det är faktiskt problem numera
thrillerbranchen. Det finns inga riktiga
skurkar längre. Rekommenderas.